

هادی فرجوند سفیر جمهوری اسلامی ایران – کنیا

hfarajvand@yahoo.com

كنيا

کلیات ►

- نام رسمی: جمهوری کنیا
- BRITISH EAST AFRICA - نام سابق:
- نوع حکومت: جمهوری
- تاریخ استقلال از انگلیس: ۱۲ دسامبر ۱۹۶۳
- مساحت: ۵۸۰,۳۶۷ کیلومتر مربع (۴۹ کشور در جهان – ۲۰۱۶)
- ۲۱ کشور در جهان - ۲۰۱۵ (- جمعیت: ۴۵,۹۲۵,۳۰۱ نفر
- COUNTY- تقسیمات کشوری: ۴۷ بخش کانتی(ایالت
- پایتخت: نایروبی ، ۳,۳۷۵,۰۰ نفر جمعیت و ۱۶۶۱ متر ارتفاع از سطح دریا
- نژاد: آفریقایی سیاه
- قبایل عمده: کیکویو ۲۲٪، لوهیا ۱۴٪، لویو ۱۳٪، کالنجین ۱۲٪، کامبا ۱۱٪، کیسی ۶٪، مررو ۶٪، دیگر نژادهای آفریقائی ۱۵٪ و غیر آفریقایی(آسیائی ، اروپائی و عرب) ۱٪
- تراکم جمعیت: ۲۳۰ نفر در مناطق حاصلخیز و ۳ نفر در مناطق لم یزرع
- جمعیت شهرنشین: حدود ۱۲ میلیون نفر
- درصد جمعیت شهرنشین: ۲۵,۶٪ از کل جمعیت و نرخ رشد شهرنشینی ۳۴/۴٪ (۲۰۱۵)
- شهرهای مهم: نایروبی(۹۱۵/۳ میلیون نفر) ، مومباسا (۱۰۴/۱ میلیون نفر)، کیسومو، ناکورو، ماچاکو، الدورت، نیری، میردو، تیکا، کیتاله
- بنادر مهم: مومباسا و مالیندی (بندر لامو قرار است در آینده تبدیل به یک بندر مهم بشود).
- ۴۹ درصد پسر و ۵۱ درصد دختر
- نرخ رشد جمعیت: ۹۳/۱ درصد(۲۰۱۵)
- نرخ موالید(۲۰۱۵): ۴/۲۶ در هزار نفر
- نرخ مرگ و میر : ۵۱۰ مرگ در هر ۱۰۰ هزار نفر (۲۰۱۵)
- مذهب(سرشماری ۲۰۰۹) : ۸۳٪ مسیحی شامل؛ ۷/۴۷٪ پروتستان، ۴/۲۳٪ کاتولیک و سایر فرق مسیحیت (۹/۱۱٪)، مسلمانان ۲/۱۱٪، ادیان بومی ۷/۱٪، بدون مذهب ۴/۲٪ ، سایر ۶/۱٪ و نامشخص ۲/۰٪ هستند.
- زبان ملی : سواحیلی
- زبان رسمی : انگلیسی

► موقعیت جغرافیایی

این کشور با مساحت ۳۶۷,۵۸۰ کیلومتر مربع در شرق قاره آفریقا واقع شده است و خط استوا از میان آن عبور می کند. کنیا دارای ۳,۴۵۷ کیلومتر مرز آبی و خاکی است. از شمال با سودان جنوبی (۳۱۷ کیلومتر) و اتیوپی (۸۶۷ کیلومتر) ، از شرقی با سومالی (۶۸۴ کیلومتر) و مرز آبی در حاشیه اقیانوس هند (۵۳۶ کیلومتر)، از غرب با اوگاندا (۸۱۴ کیلومتر) و از جنوب با تانزانیا (۷۷۵ کیلومتر) هم مرز است.

مرتفع ترین نقطه آن کوه مونت کنیا (۵,۱۹۹ متر) دومین قله مرتفع قاره آفریقا و پست ترین نقطه منطقه ساحلی اقیانوس هند (۰ متر) می باشد. اراضی قابل کشت حدود ۴۸/۹ % است که قریب به یک درصد آن برای کشت دائمی استفاده می شود. پدیده خشکسالی و کم آبی از مشکلات عمومی کنیا می باشد.

► سابقه تاریخی

کشور کنیا کانونی از فرهنگ ها و نژادهای مختلف است. برخی از محققین کنیایی معتقدند که اجداد آنها بیش از دو میلیون سال قبل در این منطقه زندگی می کردند و برخی دیگر پیدایش نسل بشر را از این منطقه می دانند. اولین ساکنان این کشور را گروههای شکارچی «بودی بوشمن» که افرادی کوتاه قد بودند، تشکیل می دادند. ۵۰ درصد از اجداد گروههای قومی کنیا بانتو می باشند. جمعیت کنیا به غیر از ۲٪ ، تماما آفریقائی سیاهپوست هستند. در این میان کیکویوها نه تنها به دلیل داشتن بیشترین میزان جمعیت، بلکه بدلیل پیشگامی در کسب استقلال کشور، خود را در جایگاهی برتر نسبت به سایر اقوام می دانند. اختلافات و درگیری های قبیله ای، در کنیا همواره وجود داشته و مقامات کشور همیشه مردم را به پرهیز از تنش های قبیله ای دعوت کرده اند.

► قوای سه گانه

نظام حکومتی کنیا از سیستم توازن قوا برخوردار است که هر سه قوه مستقل از یکدیگر اما در تعامل با هم کار می کنند.

قوه مجریه

نظام حکومتی کنیا ریاستی است که رئیس جمهور با رای مستقیم مردم برای ۵ سال انتخاب می شود. در صورت اقبال عمومی در انتخابات بعدی، رئیس جمهور فعلی می تواند یک دوره دیگر ۵ ساله زمام امور کنیا را بدست بگیرد. رئیس جمهور فرمانده کل نیروهای مسلح کشور نیز هست. وزرا را رئیس جمهور انتخاب و پارلمان با رای اعتماد خود به آنها و کابینه بر کار قوه مجری نظارت دارد. دولت دارای بیست وزارتخانه می باشد.

تقسیمات کشوری

بعد از اصلاح قانون اساسی در سال ۲۰۱۰، کنیا به ۴۷ کانتی (استان) تقسیم شد. از نظر سازمانی مجلس سنا بالاتر از مجلس قانون گذاری این کشور است.

قوه مقننه

قوه مقننه بر اساس قانون اساسی جدید دو مجلسی است. مجلس سنا دارای ۶۷ کرسی و مجلس نمایندگان با ۳۴۹ کرسی دارد و اعضای آن برای یک دوره ۵ ساله توسط رای گیری انتخاب می شوند.

قوه قضائیه

پس از اصلاح قانون اساسی کنیا در آگوست ۲۰۱۰ قوه قضائیه نیز دستخوش تغییرات شد. این قوه براساس ماده ۱۶۰ قانون اساسی، مستقل از دو قوای دیگر است و توسط محاکم و دادگاه ها (ماده ۱۵۹) اعمال قدرت می کند. از اصلاحات جدید در قوه قضائیه تشکیل کمیسیون بررسی صلاحیت قضات است که تأیید صلاحیت فردی، قضائی و شخصیتی قضات را بر عهده دارد. ساختار تشکیلاتی قوه قضائیه کنیا به دو بخش تقسیم می شود: بخش اول مربوط به دادگاه های عالی و بخش دوم دادگاه های تابعه است.

اقتصاد کنیا ▶

کنیا به عنوان دروازه ورود به شرق و مرکز آفریقا مرکز اقتصادی جامعه شرق آفریقا (EAC) و عضو بلوک "کومسا"، با ظرفیت بازار ۶۰۰ میلیون نفری رشد واقعی تولید ناخالص داخلی این کشور به طور متوسط در ۷ سال گذشته، بیش از ۵ درصد بوده است. ۲۰۱۶ رشد ۵/۸ درصد. دارای طبقه متوسط در حال رشد سریع می باشد. در حال حاضر (سال ۲۰۱۶) نرخ بیکاری نیز در این کشور بسیار بالا و حدود ۴۰ درصد می باشد. کشاورزی با ۲۵ از تولید ناخالص داخلی، ستون اقتصاد کنیا باقی مانده است. حدود ۷۵ درصد از جمعیت کنیا حداقل به صورت پاره وقت در بخش کشاورزی، از جمله دام و فعالیت های مرتبط به آن در حال فعالیت هستند. زیرساخت های ناکافی، مانع از تلاش های کنیا برای بهبود رشد اقتصادی خود به حدود ۱۰-۸ درصد شده است. طرحهای زیربنایی مهمی برای جبران این نقیصه در دست اجراست (را آهن جنوب شمال و بند لامو) با اکتشاف نفت در منطقه تورکانا در کنیا در سال ۲۰۱۲، ذخایر کشف شده این کشور به یک میلیارد بشکه رسیده است. گردشگری نیز دارای جایگاه قابل توجهی در اقتصاد کنیا می باشد

▶ آمارها و شاخص های اقتصادی

بودجه ۲۰۱۶-۲۰۱۷: ۲,۱ تریلیون شیلینگ
واحد پول: شیلینگ کنیا (KSH)؛ یک دلار = ۱۰۲ شیلینگ (مارس ۲۰۱۷)
درآمد سرانه ۲۰۱۶: GDP - PER CAPITA (PPP): ۳۲۰۰ دلار ؛
نرخ تورّم: ۶,۶ درصد (۲۰۱۶)
نیروی کار: ۱۸/۲۱ میلیون نفر که ۷۵ درصد در کشاورزی و ۲۵ درصد در صنعت و خدمات اشتغال دارند.
مشارکت زنان در بازار نیروی انسانی ۳۰ درصد است.
جمعیت فعال اقتصادی: ۵۲ درصد ؛
جمعیت زیر خط فقر: ۵۰ درصد (درآمد روزانه هر نفر کمتر از ۱/۲۵ دلار آمریکا)
درآمدهای ناشی از مالیات: ۱۷/۶ درصد تولید ناخالص داخلی
میزان بدهی های عمومی (۲۰۱۵): ۴۶,۸ درصد تولید ناخالص داخلی ؛
تولید ناخالص داخلی (OFFICIAL EXCHANGE RATE): در حدود ۶۱/۴ میلیارد دلار (۲۰۱۵)
میزان صادرات (۲۰۱۶): ۵,۶۷۹ میلیارد دلار ؛ میزان واردات (۲۰۱۶): ۱۶,۲ میلیارد دلار
سهم بخش های مختلف در تولید ناخالص داخلی: در سال ۲۰۱۲ سهم کشاورزی ۴۲/۲ درصد ، سهم صنایع ۱۴/۸ درصد و سهم خدمات ۶۱ درصد بوده است.
میانگین نرخ رشد سالانه تولید ناخالص داخلی: ۵ درصد (۴,۶ % سال ۲۰۱۲)، (۵,۷ % سال ۲۰۱۳) ، (۵,۳ % سال ۲۰۱۴)، (۵,۶ % سال ۲۰۱۵)، (۶ % سال ۲۰۱۶).
نرخ بیکاری کنیا (بین سال های ۲۰۱۶-۱۹۹۶):

جدول مقایسه ای صادرات و واردات (به میلیارد دلار)

سال	واردات	صادرات	بدهی خارجی
۲۰۱۱	۱۱/۷۸	۵/۴۴۳	۸/۹۶۱
۲۰۱۳	۱۵	۶	۱۳
۲۰۱۵	۱۶,۲	۵,۶۷۹	۱۷,۱۶

شرکای تجاری در صادرات (۲۰۱۵)

اوگاندا	آمریکا	تانزانیا	هلند	انگلیس	پاکستان
% ۱۱/۳	% ۸/۳	% ۸/۱	% ۷/۴	% ۶	% ۴/۲

شرکای تجاری در واردات (۲۰۱۵)

چین	هند	امارات	آمریکا	ژاپن
% ۲۰/۱	% ۱۵/۵	% ۵/۷	% ۴/۸	% ۴/۷

► مذهب و فرهنگ

(۸۳٪ مسیحی شامل؛ ۴۷/۷٪ پروتستان، ۲۳/۵٪ کاتولیک)، مسلمانان ۱۱/۲٪، ادیان بومی ۱/۷٪، بدون مذهب ۲/۴٪، سایر ۱/۷٪ و نامشخص ۰/۷٪ هستند. ۶۰٪ مسلمانان در مناطق ساحلی کنیا ساکن می باشند. گرچه کنیا، بر طبق قانون اساسی آن، یک کشور غیر مذهبی (سکولار) است. مسلمانان در شهر نایروبی دارای ۷۹ مسجد بزرگ و کوچک می باشند که مهم ترین آنها عبارتند از: مسجد جامع نایروبی با ۷۰ سال قدمت و گنجایش ۱۰ هزار نفر

کنیا کشوری است با فرهنگ های متفاوت، فرهنگ های در خور توجه عبارتند از: سواحلی در مناطق ساحلی، پاستورالیست در شمال و خرده فرهنگ های جوامع مرکز و غرب. امروزه فرهنگ ماسایی هر چند که فقط یک قبیله کوچک است اما به جهت صنعت گردشگری به خوبی شناخته شده است. ۴۲ قبیله از نژادهای مختلف آفریقایی در کنیا شناسایی شده اند.

► روابط سیاسی جمهوری اسلامی ایران با جمهوری کنیا

روابط سیاسی دو کشور جمهوری اسلامی ایران و جمهوری کنیا از سال ۱۳۵۳ میان دو کشور برقرار شد. پس از حمایت رژیم پهلوی از زیاد باره، این روابط به سردی گرایید، زیرا دولت کنیا در آن شرایط بیم آن را داشت که اندیشه‌های کمونیستی به کشورش تسری یابد. اما پس از مدتی، به تدریج روابط بین دو کشور روال عادی خود را طی کرد.

پس از پیروزی انقلاب اسلامی ایران تا سال ۱۳۷۸، علی‌رغم سفرهای جسته و گریخته مقامات دو کشور، عملاً چندان جهشی در روابط اقتصادی دو کشور صورت نگرفت که عمده‌ترین علت آن تحت فشار قرار داشتن کنیا از سوی غرب برای عدم توسعه روابط با جمهوری اسلامی ایران بود.

در سال ۱۳۸۱ پس از چندین دور مذاکره با مسئولان کنیایی، سعی بر تغییر فضای سرد حاکم بر روابط شد. نهایتاً تغییرات صورت گرفته در هیئت دولت و مجموعه تلاش‌های دیپلماتیک کشورمان ثمر داد و دولت کنیا با انتشار یادداشتی رسمی اعلام کرد که روند و رفتارهای سابق، از جمله سختگیری نسبت به اتباع ایرانی، را لغو کرده است. پس از این دوره و با گسترش سیاست نگاه به شرق آقای کباکی (رئیس جمهور سابق) و سیاست توجه به آفریقای کشورمان، شاهد سفرهای مقامات ارشد ج. ا. ایران و کنیا به کشورهای یکدیگر بوده‌ایم. در این راستا، دعوت آقای کباکی از همتای ایرانی خود برای سفر به کنیا و انجام آن در اسفند ۱۳۸۷ و دعوت متقابل از رئیس جمهور کنیا برای سفر به کشورمان را می‌توان برشمرد. در همین راستا می‌توان به سفر بهمن ماه سال گذشته وزیر امور خارجه آقای دکتر ظریف به کنیا نیز اشاره نمود. در دی ماه سال ۱۳۹۲، آقای ایکو ایتورو، رئیس مجلس سنای کنیا به دعوت آقای لاریجانی به تهران سفر نمود.

به دنبال روابط رو به رشد دو کشور در سال‌های اخیر، جناب آقای دکتر حسن روحانی، رئیس جمهور محترم و جناب آقای دکتر ظریف، وزیر محترم امور خارجه کشورمان در سال ۱۳۹۵ از همتایان کنیایی خود برای سفر به تهران دعوت بعمل آورده‌اند. آقای دکتر لاریجانی، ریاست محترم مجلس دهم نیز از آقای جاستین موتوری، رئیس مجلس ملی کنیا جهت سفر به جمهوری اسلامی ایران و توسعه ارتباطات پارلمانی، دعوت نموده که این سفر در ۲۴ لغایت ۲۷ سپتامبر ۲۰۱۶ انجام پذیرفت.

درخور توجه است که در کنار سفارت جمهوری اسلامی ایران در نایروبی، رایزنی فرهنگی و دو درمانگاه جمعیت هلال احمر نیز مشغول فعالیت‌اند. در کنار بخش دولتی، شماری از شرکت‌های ایرانی نیز در مناطق مختلف کنیا به فعالیت مشغول‌اند.

► روابط اقتصادی جمهوری اسلامی ایران با جمهوری کنیا

واردات کنیا از ایران: عمده اقلام صادراتی ایران به کنیا عبارت‌اند از: قیر، پارافین، وازلین، روغن صنعتی، ورقه‌های فولاد، فرش و انواع کفپوش، مواد غذایی. ارزش کالاهای صادراتی کشورمان به کنیا در سال ۱۳۹۴، ۴۲،۳۹۷،۷۱۷ دلار بود.

صادرات کنیا به ایران: اقلام عمده صادراتی کنیا به ایران مواد خام معدنی و چای است. ارزش این اقلام در سال ۹۴ برابر با ۵،۱۵۹،۰۴۶ دلار اعلام شده است.

مبادلات تجاری ج.ا.ا ایران با کنیا از سال ۱۳۸۵ تا ۱۳۹۴
ارزش : میلیون دلار

سال	۱۳۸۵	۱۳۸۶	۱۳۸۷	۱۳۸۸	۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴
صادرات	۸/۱۰	۳/۷	۳/۸	۳۱	۳۳	۴۶	۴۸	۲۶	۵۱	۴۲،۳
واردات	۲/۳	۴/۲	۳/۳	۳	۵	۶	۶	۱۱	۳/۷	۵،۱۵
تراز تجاری	+۶/۷	+۹/۴	+۶	+۲۸	+۲۸	+۴۰	+۴۲	+۱۵	+۷/۴۲	۳۷،+ ۱۵

► افزایش روابط و مبادلات بازرگانی و اقتصادی

کنیا در منطقه راهبردی در شرق آفریقا قرار دارد و نقش دروازه شرق و مرکز آفریقا را ایفا می‌کند. این کشور مورد توجه جامعه جهانی است و از چین و هند تا ترکیه و اروپا و آمریکا و برزیل و آفریقای جنوبی در آن فعالانه حضور دارند. سفارت ج. ا. ایران در کنیا یکی از اولویت‌های کار خود را آماده ساختن زمینه برای حضور بخش‌های عمومی و خصوصی کشورمان در کنیا و شرق و مرکز آفریقا قرار داده است. در این چهارچوب، فعالیت‌های ذیل صورت گرفته است:

دعوت از هیئت‌های تجاری کشورمان برای دیدار از کنیا
ملاقات با وزیر اقتصاد دولت کنیا
برگزاری نشست‌های اقتصادی و بازرگانی با مسئولان دولتی
دعوت از شرکت‌ها و بنگاه‌های فعال اقتصادی کشورمان به کنیا
معرفی شرکای تجاری و فنی و مهندسی و خدماتی کنیایی به شرکت‌های ایرانی و بالعکس
میزبانی هیئت‌های تجاری ایرانی در کنیا
اعزام هیئت‌های تجاری کنیایی به ایران
ترجمه قوانین و مقررات اقتصادی و تجاری کنیا برای فعالان اقتصادی ایران
اطلاع رسانی مناقصات کنیا به شرکت‌های ایرانی
انتشار اطلاعات تجاری ایران و کنیا
برگزاری جلسات شورای تجاری ایرانیان در دوشنبه اول هر ماه
حمایت از شرکت‌های ایرانی مستقر در کنیا و شرکت‌هایی که طرحی را در کنیا اجرا می‌کنند.
بازدید میدانی از مناطق مختلف کنیا
راه اندازی پایگاه اطلاع رسانی (سایت) نمایندگی
حل مشکلات شرکت‌های ایرانی در کنیا و رفع موانع فعالیت سرمایه گذاران کنیایی در ایران
تمهید مقدمات برگزاری نمایشگاه توانمندی‌های اقتصادی و تجاری ایران در کنیا در آبان ماه سال ۱۳۹۴ که مورد توجه بخش‌های خصوصی و دولتی قرار گرفته است.

► مشکلات موجود برای گسترش روابط اقتصادی

وجود مشکلات بانکی علی رغم رفع تحریم‌های ظالمانه سازمان ملل و کشورهای غربی علیه کشورمان، عدم شناخت فعالان اقتصادی دو کشور از فرصت‌های تجاری و سرمایه گذاری متقابل ترسیم چهره‌ای غیرواقعی از آفریقا و ایران توسط رسانه‌های بین المللی

از ویژگی‌های مهم تجارت میان دو کشور تراز مثبت تجاری ۱۵/۳۷ میلیون دلاری به نفع کشورمان است. در خور توجه است که آمار صدور خدمات مهندسی به آمارهای سال ۱۳۹۴ اضافه نشده است.

► زمینه های کسب و کار در کنیا / تجارت

تجارت:

فرش ماشینی و موکت
منسوجات، پارچه و پوشاک
مواد غذایی همچون ماکارونی، خرما، عسل
مواد پاک کننده و شوینده همچون پودر لباسشویی دستی و صابون و شامپو و...
کیف و کفش و محصولات چرمی
مواد پتورشیمی و مواد ساخته شده از پلاستیک
ال پی جی و محصولات نفتی
قیر و انواع عیق ها و کفپوش های سقف و کف
مصلح ساختمانی از قبیل کاشی، سرامیک، سنگ، سینک ظرفشویی، شیر آلات ساختمانی، کابل،
کلید و پریز، لوله و اتصالات
سیمان و کلینکر
انواع درب و پنجره
لوازم خانگی و ابگرمکن های برقی و خورشیدی
میلگرد و انواع آهن آلات
ماشین آلات کشاورزی و راهسازی
خودرو و کامیون
دارو و تجهیزات پزشکی و لوازم آزمایشگاهی
چای و قوه و انواع کنسانتره میوه
گل و محصولات گلخانه ای
گوشت و محصولات گوشتی

► زمینه های کسب و کار در کنیا / خدمات فنی و مهندسی

راهسازی و مسکن سازی (انبوه و محدود)
سد سازی و آبرسانی
نیروگاهی (برق آبی، خورشیدی، زمین گرمایی و حرارتی)
تولید و اکتشاف نفت و محصولات جانبی
بهداشتی و سلامت
توریسم و توریسم درمانی
هتل داری و خدمات مسافرتی

► زمینه های کسب و کار در کنیا / سرمایه گذاری

کشت فراسرزمینی و محصولات پایه کشاورزی
فراوری غذایی و محصولات لبنی
فراوری چرم و تولید کیف و کفش
تولید مصالح ساختمانی سبک
تولید کنسانتره، پودر میوه و میوه خشک از محصولات محلی
تاسیس شبکه توزیع ال پی جی
تاسیس بورس قیر و محصولات شیمیایی و پتروشیمی
فراوری و بسته بندی مواد شوینده و پاک کننده
کشتارگاه صنعتی و فراوری گوشت
ساخت مسکن و مرکز خرید (تجاری و اداری)
ساخت در و پنجره از جمله یو پی وی سی
زنبورداری و تولید عسل
ساخت مبلمان و میز و صندلی
صنایع فراوری چوب و تولیدات چوبی (انواع تخته)
تولید برق آبی و خورشیدی و زمین گرمایی

تشکر ▶

سوال؟

